

Trollebo förskola och Nygatans förskola

LIKABEHANDLINGSPLAN/ PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING 2016

Gällande för och upprättad av:

- Personal inom NorrteljePedagogerna.
- Ansvariga förskolechefer Annika Ekman/ Catharina Karlström och biträdande förskolechef Maud Wahlberg Holmström.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING

2. VISION

3. BAKGRUND

4. DEFINITIONER

5. UTVÄRDERING

6. FRÄMJANDE ARBETE

7. KARTLÄGGNING OCH FÖREBYGGANDE ARBETE

8. RUTIN FÖR AKUTA SITUATIONER

9. SAMMANFATTNING

1.INLEDNING

"Förskolan vilar på demokratins grund. Därför ska dess verksamhet utformas i överenskommelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde."(Lpfö 98)

Kärnan i NorrteljePedagogerna pedagogiska arbete är vårt förhållningssätt som bygger på alla människors lika värde och att ingen ska bli utsatt för kränkande behandling. Likabehandling för oss innebär att bemöta alla människor, barn, föräldrar och personal, olika utifrån just deras behov. Våra ledord är flexibel - professionell - personlig.

"Vi ska se situationen utifrån barnet och inte från vår egen personliga värdering.

Våra krav ska ställas utifrån barnets behov av trygghet.

Barnets behov av trygghet ska styra vårt handlande.

Barnets behov av trygghet får aldrig åsidosättas"

En arbetsgrupp bestående av en pedagogrepresentant/avdelning och förskolecheferna har arbetat med planen. Varje avdelning har under senhösten gjort en kartläggning av arbetet med främjande och förebyggande insatser. Planen är sammanställd av förskolecheferna i samråd med arbetsgruppen vilka tillsammans ansvarar för att planen hålls levande och förankras i arbetslagen.

Alla som arbetar i förskolan ska följa de normer och värden som anges i förskolans läroplan.

Ytterst ansvariga för denna plan är:

Förskolechefer: Annika Ekman och Catharina Karlström samt biträdande förskolechef Maud Wahlberg Holmström

2.VISION

Vi på NorrteljePedagogerna vill att alla människor på våra förskolor ska bemötas likvärdigt men olika utifrån individuella behov. Vi vill att alla ska känna sig sedda, trygga och att de duger som de är.

3.BAKGRUND

Alla förskolor ska varje år upprätta en plan för likabehandlingsarbete samt en plan mot kränkande behandling vilket är reglerat i nedanstående lagar sedan 1 januari 2009.

De båda planerna kan sammanföras till en plan så länge innehållet uppfyller lagarnas krav.

Syftet är att ytterligare främja barns lika rättigheter och förebygga trakasserier och kränkande behandling.

VAD STYR VÅRT ARBETE MED LIKABEHANDLINGSPLAN OCH PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING:

- FN:s konvention om barnets rättigheter artikel 2 -

"Konventionsstaterna skall respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess förälders eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt."

- Diskrimineringslag (2008:567)
- Skollag (2010:800)
- Förordning 2006:1083 (Svensk författningssamling) om barns deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.
- Skolverkets allmänna råd och kommentarer för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (SKOLFS 2009:38)
- Läroplan för förskolan (Lpfö 98 reviderad 2010) " *Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen*".
- NorrtejljePedagogernas mål: "..... -barnets behov av trygghet får aldrig åsidosättas."

4.DEFINITIONER

TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

- ✓ Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en människas värdighet. Det kan vara:
 - Fysiska - att bli utsatt för knuffar, suckar och miner.
 - Verbala - hot, svordomar, öknamn.
 - Psykosociala - utfrysning, alla går när man kommer.
 - Texter och bilder - klotter och lappar.

TRAKASSERIER

- ✓ Är uppträdande som kränker en människas värdighet och som har samband med:
 - Kön - kvinna/man
 - Etnisk tillhörighet - alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter
 - Religion eller annan trosuppfattning - alla barn har rätt till kunskap, tankefrihet och religionsfrihet. Alla föräldrar har rätt att uppfostra sina barn i enlighet med sin tro.
 - Funktionshinder - kan vara fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en människas funktionsförmåga.
 - Sexuell läggning - homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet.
 - Könsöverskridande identitet eller uttryck - omfattar de flesta transpersoner, t.ex. transvestiter och intersexuella (personer som fötts med oklar könstillhörighet).
 - Ålder

KRÄNKANDE BEHANDLING

- ✓ *"...ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns värdighet." (Skollagen 14 a kap 3§)*
- ✓ Synonym till kränka: förolämpa-såra.
- ✓ Motsatsord till kränka: glädja-värna.
- ✓ Kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller att rycka någon i håret.
- ✓ Utgångspunkten är den individuella upplevelsen och att den som uppger att han/hon blivit kränkt alltid måste tas på allvar.
- ✓ Kränkningar kan äga rum mellan barn-barn, vuxen-barn och vuxen-vuxen.

DISKRIMINERING

- ✓ Är när förskolan på osakliga grunder behandlar en människa sämre än andra och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.
- ✓ Direkt diskriminering - en människa behandlas sämre än andra
- ✓ Indirekt diskriminering - att tillämpa ett förfaringsätt som verkar vara neutralt men som i praktiken är missgynnande.

5.UTVÄRDERING

Varje arbetslag har under senhösten arbetat med främjande insatser utifrån alla diskrimineringsgrunder. Representanter från varje avdelning har tillsammans med förskolecheferna gjort kartläggning och därefter sammanställt en ny plan. Det är fortfarande en utmaning att skilja på främjande och förebyggande åtgärder.

Alla arbetslag arbetar med likabehandling dagligen på olika sätt genom hantering av konflikter, uppmuntrar och bekräftar barnens goda handlingar samt förebygger och främjar genom att belysa både bra och dåliga handlingar i dockteater, drama mm.

Vi har nu arbetat med denna plan under flera år vilket lett till att vi systematiserat likabehandlingsarbetet genom att frågan finns på vår agenda på alla möten och att vi i våra nyhetsbrev till föräldrarna beskriver olika vardagliga exempel på likabehandlingsarbete. Pedagogerna har fått större intresse för dessa frågor vilket leder till intressanta diskussioner och därmed utveckling som följd.

Vårt enträgna arbete visar sig också i resultaten från föräldraenkäterna där vi höjt siffrorna sen föregående år.

Under året har vi fått synpunkter från föräldrar på vilket sätt vi "pratar" kön. Den kompensatoriska pedagogikens vilja att främja jämställdhet skapar kanske en genuspedagogik som ger en ganska snäv och begränsad bild av hur kön görs. Vi vill istället för att använda ett kompensatoriskt tänkande skapa en tillåtande miljö som genom mångfald ger en möjlighet att utforska och uttrycka vem man är.

Under året har vi haft fortbildning för alla pedagoger bla en föreläsning om hur förskolans miljö och material kan skapa samarbete.

En av våra pedagoger har deltagit i högskolekursen "Utmana och stödja varje barns utveckling och lärande i förskolan". Hon presenterade sin kurslitteratur på ett möte och vi diskuterade olika frågeställningar ur böckerna.

Projektarbete visar också på stora möjligheter till främjande arbete där t.ex arbetet med kulbanor på en avdelning ledde till samarbete över åldersgränser och kön med att ALLT rullar. Bilar gick från att vara ett könsbundet material till något som samtliga barn uppskattade tack vare dess rullande egenskaper. Projektarbetet fick oss alla att byta fokus från könsbundet till samarbetsfrämjande.

Sammanställning av denna plan har gjorts i arbetsgruppen bestående av en pedagog/avdelning och förskolecheferna.

Vi har sammanställt föräldrarnas svar på frågor kring trygghet och kränkande behandling som finns i Pilen.

Norrtälje kommuns föräldraenkät (Pilen) visar följande resultat 2015:

Fråga: "Mitt barn är tryggt"

Andelen svar som "stämmer bra":

Trollebo förskola 100% - Nygatans förskola 100%

NorrtäljePedagogerna 100% Norrtälje kommun 95%

Fråga : "Personalen bryr sig om mitt barn"

Andelen svar som "stämmer bra".

Trollebo förskola 100% - Nygatans förskola 100%

NorrtäljePedagogerna 100% Norrtälje kommun 96%

Fråga : " Förskolan arbetar aktivt mot kränkande behandling"

Andelen svar som "stämmer bra."

Trollebo förskola 92% - Nygatans förskola 83%

NorrtäljePedagogerna - 87.5%% Norrtälje kommun 73%

Resultatet visar att vi ligger över kommungenomsnittet på de flesta frågorna och glädjande nog har vi höjt till 100% på de två första frågorna. Vi ser nu resultat av vårt arbete med att levandegöra planen, för oss själva och föräldrarna. Genom att vi dagligen berättar om frågor/händelser som berör likabehandling, men framförallt beskriver för föräldrarna på vilket sätt vi agerar, får föräldrarna insyn och blir trygga. Det är vårt ansvar, på förskolan, att hantera svårigheter och hitta lösningar.

Avdelningarnas nyhetsbrev är en viktig möjlighet för oss att beskriva likabehandlingsarbetet för föräldrarna.

Föräldrarna får inför varje utvecklingssamtal ett "förberedelsematerial" där vi infört en trygghetsfråga. Resultatet visar att de flesta svarar att "deras barn är tryggt på förskolan. När någon förälder svarar nej på frågan gör vi, i samråd med föräldern, en plan för hur vi ska arbeta vidare.

Information om "Likabehandlingsplanen/plan mot kränkande behandling" får alla föräldrar när barnet börjar förskolan, vid varje utvecklingssamtal och på Öppet forum.

Nästa utvärdering kommer att ske i form av en avstämning under våren och kartläggning under senhösten 2016.

Ny plan för 2017 presenteras och förankras hos samtlig personal under januari - 17.

Det är ingen konst att skriva en plan.....konsten är att hålla den levande i vardagen!

6.FRÄMJANDE ARBETE *Det vi vill ska hända....Lägga grund för....Verka för...Gynna...*

Enligt diskrimineringslagen ska huvudmannen, NorrteljePedagogerna, ..."bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för de barn som deltar i verksamheten oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning."

Vi ska skapa en miljö där alla, barn och vuxna, känner sig trygga och kan utvecklas.

1.KÖN

MÅL

- Pedagogerna ska skapa en miljö och uppmuntra lek oavsett kön.
- Ge barnen möjlighet att uttrycka vem man är - inte vilket kön.
- Höja medvetenheten om våra egna könsrollsmönster och öka kompetensen kring aktuell genusforskning.

INSATS

- Ständiga diskussioner om våra värderingar....Hur bemöter och pratar vi med barnen ...utifrån kön eller barn?
- Mångfald i miljön ute/inne...neutralt material som uppmuntrar samarbete och inte begränsar leken. Utöka mångfalden av utklädningskläder som gör det möjligt för barnen att leka och utforska kön/genus.
- Fortsätta arbetet med "Kompissol/Piratskepp".
- Vi pedagoger ska tänka på vårt eget beteende och närvara i leken för att visa på att alla kan leka, alla får vara med, inspirera till lek som inte förutsätter kön. Arbeta med frågor som: "Hur ser dockorna ut?" och "Hur ser konstruktionsrum/hemvrå ut?".
- Sträva efter en jämn könsfördelning vid rekrytering av personal, elever, praktikanter etc.
- Tänka på vår dokumentation att vi har lika många foton på flickor och pojkar.

VEM ANSVARAR

Pedagogerna planerar och arbetslaget fullföljer.

Förskolecheferna

NÄR Fortlöpande **UPPFÖLJNING** Avd.möte/reflektionstid/till nästa plan

2.KRÄNKANDE BEHANDLING

MÅL

- Barnen ska känna sig trygga och veta att de genast får hjälp av en vuxen.
- Föräldrar ska få information om hur vi arbetar med likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling och känna sig trygga med vetskapen om att vi hanterar olika problem.
- Målet är att barnen ska få "verktyg" att hantera situationer i vardagen, tex säga nej.
- All personal ska känna sig trygga och våga ta upp svårigheter med varandra och förskolecheferna.

INSATSER

- Vi pedagoger ska vara närvarande i barnens lekar. Alla barn är "allas" barn genom att regelbundet gå igenom barnen för att se att alla är uppmärksammade.
- Dockteater där vi kan dramatisera genom att besjåla t.ex djur.
- Uppmärksamma och åtgärda kränkande behandling omedelbart.
- Arbeta med "Kompissol/"Piratskepp"... tydliga verktyg för barnen. Barnen ska ges tid att få berätta och beskriva hur de upplever saker och därigenom känna sig sedda och hörda.
- Pedagogisk läsning av barnböcker som tar upp kränkningar mm.
- Uppmuntra och förstärka alla konstruktiva problemlösningar barn gör. Samtal om goda gärningar. Ge barnen uppmärksamhet för "bra" saker de gör.
- Informera föräldrarna dagligen om ev incidenter och handlingsplaner för dessa.
- Informera föräldrarna om likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling i våra nyhetsbrev, utvecklingsamtalen och på informationsmöte för nya barn/föräldrar.
- Fler värdegrundsamtal med personalen individuellt, arbetslag och p-möten.

VEM ANSVARAR

Pedagogerna planerar och arbetslaget genomför.

Förskolecheferna.

NÄR Fortlöpande. **UPPFÖLJNING** Avd.möten/Nästa plan/reflektionstid

3.KÖNSIDENTITET/KÖNSUTTRYCK

MÅL

- Att skapa en pedagogisk miljö som ger barnen möjlighet att utforska sin könsidentitet.
 - Diskutera olika könsuttryck.

INSATSER

- Mångfald av utklädningskläder som uppmuntrar till lek kring dessa frågor.
- Barnböcker och teater som ifrågasätter normalitet etc.

-Vi vuxna ska alltid vara positiva till barnen och medvetet arbeta med identitet och uttryck.

- Litteratur i ämnet och samtala kring det.

- Konstutställning "Vem är Hen" för alla pedagoger.

VEM ANSVARAR

Pedagogerna och förskolecheferna.

NÄR Fortlöpande **UPPFÖLJNING** Avd.möten/nästa plan/reflektionstiden

4.ETNISK TILLHÖRIGHET

MÅL

-Vi har barn med annan etnisk tillhörighet och därmed olika modersmål. Vårt mål är att de ska känna sig stolta över sitt ursprung och delta på lika villkor.

-Bli mer nyfikna etnisk olikhet/likhet.

-Fler människor i verksamheten med olika etnisk tillhörighet.

INSATSER

-Höra varandras språk genom film, litteratur, band och sånger.

-Alla storbarnsavdelningar har fadderbarn/projekt.

-Fortsätta vara positiva till förfrågningar om praktikplatser från arbetsförmedlingen och skolor samt se över möjligheten vid rekrytering av personal.

-Undersöka om föräldrar vill ha information på sitt modersmål.

VEM ANSVARAR

Arbetslaget och förskolecheferna.

NÄR Fortlöpande **UPPFÖLJNING** Till nästa plan/reflektionstiden

5.RELIGION/TROSUPPFATTNING

MÅL

- Väcka barnens nyfikenhet och intresse.

- Fördjupa kunskapen för all pedagoger om olika religioner och trosuppfattningar.

INSATSER

- Diskutera tro och religion med barnen vid olika återkommande traditioner och visa på att det finns olika sätt att tänka och tro på.
- De äldre barnen ska ges möjlighet att lära och forska om tro/religion och liv/död på ett åldersadekvat sätt.
- Hålla oss uppdaterade genom facktidningar och multireligiösa almanackor.

VEM ANSVARAR

Pedagogerna och förskolecheferna.

NÄR Fortlöpande **UPPFÖLJNING** Nästa plan/reflektionstiden

6.FUNKTIONSNEDSÄTTNING

MÅL

- Barn med funktionsnedsättning ska ha samma möjlighet att utvecklas i en trygg och säker miljö.
- Att lära barnen om olika funktionsnedsättningar och därmed främja förståelse för alla olika förutsättningar.
- Att bidra till att de människor med funktionsnedsättningar som kommer till oss blir sedda utifrån just deras förmåga.

INSATSER

- Prata med barnen om att olika berikar. Visa att vi är olika som människor och bemöta med respekt. Visa naturens olikhet som en jämförelse och se det annorlunda som något positivt.
- Arbeta med empati, annorlunda och lika/olika dagligen i många sammanhang t.ex. träden i skogen, samlingar, böcker, film och projektarbete.
- Viktigt att informera vikarier och elever om barns funktionsnedsättningar för att säkerställa trygghet och säkerhet.
- Pedagog/förälder skriver tillsammans ner individuella handlingsplaner, enligt särskild rutin, för barn med funktionsnedsättning och har regelbunden kommunikation kring förhållningssätt och insatser.
- Fortsätta vara positiva till förfrågningar från praktikanter/elever/personal med funktionsnedsättning.

VEM ANSVARAR

Arbetslaget och förskolecheferna.

NÄR Fortlöpande **UPPFÖLJNING** Avdelningsmöten/Nästa plan/reflektionstid

7. ÅLDER

MÅL

-Alla ska känna sig inkluderade oavsett ålder.

-Ha anställda i olika åldrar.

INSATSER

-Uppmärksamma på vilka barn som behöver leka mer tillsammans.

-Främja åldersblandad lek och kommunikation genom material som främjar samarbete.

-Fortsätta bjuda in "de storasmå" till storbarnsavdelningen till olika aktiviteter.

-Kompissolen/Piratskeppet.

-Vid rekrytering, förutom kompetens, tänka på att få en spridning av åldrar inom personalgruppen.

VEM ANSVARAR

Arbetslaget och förskolecheferna.

NÄR Fortlöpande. **UPPFÖLJNING** Nästa plan/reflektionstiden

8. SEXUELL LÄGGNING

MÅL

-Fördjupa våra kunskaper om olika sexuella läggningar.

INSATSER

-Samtala och definiera begreppen på personalmöte.

-Medvetna och aktiva val av litteratur.

VEM ANSVARAR

NÄR

UPPFÖLJN.

Arbetslaget/Förskolecheferna

Fortlöpande

Nästa plan

7 Kartläggning och förebyggande *Det vi inte vill ska hända.....Stoppa.....Förhindra....Mota.....Avvärja*

Vi har kartlagt nuläget avseende de risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som kan finnas i vår verksamhet. Metoderna har varit självvärderingar, samtal med barnen, föräldraenkäter (egen och en övergripande för hela kommunen) och i dagliga föräldrakontakter. Vi har även tittat på trygghet och trivsel. För att avvärja riskerna har vi formulerat konkreta mål och insatser för dessa.

HUR HAR VI INVOLVERAT BARN/FÖRÄLDRAR/PERSONALI DET DAGLIGA ARBETET MED LIKABEHANDLINGSPLANEN/PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING

BARN

Deltar i beslut t.ex genom demokratimöten.

Genom att vi arbetar med "Kompissolen"/"Piratskepp", drama och sagor för att gemensamt med barnen komma fram till hur man är en bra kompis.

Dagliga samtal kring värdegrundsfrågor...att kunna säga nej och varför...respektera någon annans nej....aktuella händelser...uppmuntra goda exempel. Matsituationen ett bra tillfälle till goda samtal.

FÖRÄLDRAR

Alla föräldrar delges vårt arbete med likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling dagligen i föräldrakontakten, på utvecklingsamtalen, vid inskolning, i nyhetsbrev, på föräldramöte, trivselträffar, telefon och Öppet forum.

Genom specifika "trygghetsfrågor" på ett formulär för föräldrar inför utvecklingsamtalen. Resultatet finns under utvärderingen.

Regelbundna nyhetsbrev från varje avdelning vilka bl.a. beskriver konkret likabehandlingsarbete.

När något händer ringer vi alltid föräldrarna.

Vår dokumentation på förskolan är ett sätt att involvera föräldrarna.

Planen ska finnas synlig på varje avdelning och på vår hemsida

www.norrteljepedagogerna.se

På vår egen enkät finns utrymme för funderingar och oro.

PERSONAL

Varje avdelning har arbetat med kartläggning med varierat utfall.

En arbetsgrupp bestående av pedagogrepresentanter för varje avdelning och förskolecheferna har sammanställt kartläggningen.

Likabehandling är en fast punkt på veckomöten, reflektionstillfällena, avdelningsmöten, pedagogmöten och personalmöten.

1. TRYGGHET OCH TRIVSEL

NULÄGE

- Våra förskolor har ett gott rykte vilket baseras på vårt flexibla bemötande och förhållningssätt gentemot barn och föräldrar. Vi tar föräldrars funderingar och oro på allvar.
- Föräldrarnas svar på "trygghetsfrågor" i enkäterna är redovisade under rubriken "Utvärdering" sida 6-7.

MÅL

- Att undersöka graden av trivsel/trygghet bland barn/föräldrar/personal.
- Skapa lugna övergångar mellan olika rutiner.

INSATS

- Fortsätta med enkätfrågor till föräldrar.
- Medarbetarenkät innehållande trivselfrågor.
- Regelbundna demokratimöten med barnen.
- Planera för övergångar.

TIDSPLAN

Fortlöpande

VEM ANSVARAR

Pedagoggruppen/Förskolecheferna

UPPFÖLJNING

Klart till nästa plan

2. KÖN

NULÄGE

- På småbarnsavdelningarna leker alla oavsett kön medan leken oftare är uppdelad i pojkar och flickor på storbarnsavdelningarna.
- Vi pedagoger agerar och uttrycker oss ibland på ett omedvetet sätt som förstärker uppdelning i kön.

- Vi diskuterar mer inom personalgruppen om vårt förhållningssätt.

MÅL

- Motverka att vi pedagoger agerar och kommenterar utifrån barnets kön.
- Flickor och pojkar ska få samma förutsättningar att utvecklas.
- Nolltolerans mot kränkningar pga kön.

INSATSER

- Se över vårt material t.ex. utklädningskläder, dockor etc. Lekgrupperingar utifrån intresse. Fortsätta fortbildning genom mer diskussion på p-möten och avdelningsmöten om våra värderingar. Studiebesök och föreläsningar. Hur pratar vi med flickor respektive pojkar?
- Medvetna och aktiva val av litteratur.
- Se över vilka mötesplatser vi har på varje avdelning redan från morgonen när barnen kommer.

VEM ANSVARAR

TIDSPLAN

UPPFÖLJNING

Varje arbetslag.

Fortlöpande

Nästa plan/reflektionstiden

3. KRÄNKANDE BEHANDLING

NULÄGE

- Ord, slag och tvång kan förekomma.
- Lek kan övergå i kränkande handlingar som hot eller uteslutande.
- Vuxna kan omedvetet och oavsiktligt kränka barn/vuxna.

MÅL

- Alla barn ska, utifrån ålder/mognad, ges hjälp att förstå vad som är rätt/fel.
- Verka för nolltolerans.
- Alla ska känna sig trygga.
- Alla barn ska veta vart de ska vända sig om de känner sig kränkta eller sett någon kränka.
- Föräldrarna ska känna förtroende för vår förmåga att aktivt arbeta mot kränkningar.

INSATSER

- Alla pedagoger ska stoppa kränkningar omedelbart.
- Våga prata med barnen om de olikheter som finns just nu i barngruppen...kan vara att någon är blyg och behöver sitta i en famn, någon kan höra sämre och behöver därför sitta på ett speciellt ställe osv.
- Närvarande och lyhörda pedagoger som vet var i miljön konflikter kan uppstå och visar hur man kan hantera konflikter utan att kränka t.ex. genom "Kompissolen"/ "Piratskeppet".
- Använda olika pedagogiska metoder för att visa på positiva lösningar t.ex. rollspel, dockteater, böcker mm.
- Samtala mycket med barnen om olika dilemman som Hur bemöter man någon man inte gillar? Hur säger man nej? När säger man nej? När ska man gå till en vuxen? Får man bli osams? Respektera någon annans nej....
- Om vi hör att kollega oavsiktligt eller avsiktligt kränker ett barn/vuxen.... våga agera.
- Föräldrar ska omedelbart få kännedom om incidenter och få återkoppling.
- Ofta och återkommande samtal/diskussion inom personalgruppen kring att definiera och medvetandegöra när vi oavsiktligt kränker barn/vuxna.
- En av våra pedagoger, som läst "Genuspedagogik och lärande " på högskolan, får i uppdrag att tillsammans med förskolecheferna planera för fortsatta diskussioner med specifika frågor.

TIDSPLAN

VEM ANSVARAR

UPPFÖLJNING

Fortlöpande Alla inom NorrteljePedagogerna

Dagligen-alla möten

Pedagoggruppen

Varje arbetslag Förskolecheferna

4.KÖNSIDENTITET/UTTRYCK

NULÄGE

- Vi har något bristfällig kunskap.
- Föräldrar kan reagera negativt när barn prövar olika uttryck...t.ex. när pojkar använder prinsessklänning.

MÅL

- Fördjupa vår kunskap och medvetenhet om begreppen.
-

INSATS

- Fortbildning och definiera begrepp genom film, litteratur, diskussioner etc.
- Alla pedagoger besöker konstutställningen "Vem är Hen".

TIDSPLAN

VEM ANSVARAR

UPPFÖLJNING

Fortlöpande

Pedagoggruppen/förskolecheferna

Nästa plan.

5. ETNISK TILLHÖRIGHET

NULÄGE

- Vi har få barn med annan etnisk tillhörighet. Brist på mångfald kan vara en risk i sig.

MÅL

- Barn och vuxna med annan etnisk tillhörighet ska känna sig inkluderade.
- Bli mer nyfikna på och intresserade av andra kulturer.

INSATS

- Uppmärksamma de barn med annan etnisk tillhörighet genom att använda material såsom böcker och sånger på deras modersmål samt ta reda på enkla fakta om land och kultur. Pedagogerna kan lära sig enklare ord och fraser med hjälp av barnet och dess föräldrar. Vara öppen för mångfald vid rekrytering och elever/praktikanter.
- Lyssna på olika språk.
- Medvetna och aktiva val av litteratur.
- Tänka på vid tex köp av dockor.

TIDSPLAN

VEM ANSVARAR

UPPFÖLJNING

Fortlöpande

Arbetslagen

Nästa plan.

6. RELIGION ELLER ANNAN TROSUPPFATTNING

NULÄGE

- Bristen på mångfald i vårt närområde och på våra förskolor gör att vi endast uppmärksammar våra kristna traditioner genom kyrkobesök jul/påsk med föräldrarnas tillstånd.

MÅL

- Alla trosuppfattningar ska behandlas lika.

INSATS

- Fortsätta fråga föräldrar om det är ok att besöka kyrkan i olika sammanhang.
- Använda de multireligiösa almanackorna för att lära oss mer.
- Diskutera med barnen om olika sätt att tro.

TIDSPLAN	VEM ANSVARAR	UPPFÖLJNING
Fortlöpande	Arbetslag/Förskolecheferna	Till nästa plan

7. FUNKTIONSNEDSÄTTNING

NULÄGE

- Vi har barn med funktionsnedsättningar. För att de ska kunna ingå i verksamheten på ett tryggt och säkert sätt upprättar pedagog och förälder tillsammans en individuell handlingsplan vilken ska visa vad vi ska göra på förskolan. Vi behöver bl. a. diskutera med föräldern vad andra föräldrar/barn behöver känna till om ett barns funktionsnedsättning.

MÅL

- Alla barn/föräldrar/personal med funktionsnedsättningar ska känna att vi anpassar verksamheten utifrån deras förmåga.

INSATS

- I de individuella handlingsplanerna ska framgå hur föräldrarna i samråd med pedagogen vill att informationen till andra föräldrar ska se ut.
- Använda teckenkommunikation till alla barn i olika sammanhang vilket ger alla barn ytterligare ett sätt att kommunicera på.
- Fortsätta arbetet med att fördjupa oss i kurslitteraturen från högskolekursen "Utmana och stödja varje barns utveckling och lärande i förskolan".

TIDSPLAN	VEM ANSVARAR	UPPFÖLJNING
Fortlöpande	Pedagoggruppen	Fortlöpande

8. ÅLDER

NULÄGE

- Yngre barn utsätts ibland för kränkande behandling genom att uteslutas ur lek.

MÅL

- Målet är att alla kan leka oavsett ålder.

INSATS

- Pedagogerna ska vara lyhörda och närvarande när barnen leker för att stödja barnen. Pedagogerna ska vara föredömen genom att visa att vi kan ha roligt oavsett ålder.
- Skapa olika mötesplatser inne/ute där alla kan leka oavsett ålder.
- Olika lekgrupperingar efter behov och intresse.

TIDSPLAN

Fortlöpande

VEM ANSVARAR

Arbetslaget

UPPFÖLJNING

Nästa plan

9. SEXUELL LÄGGNING

NULÄGE

- Vi behöver bli bättre på att diskutera frågan.

MÅL

- Hitta fler former för diskussion.

INSATS

- Erbjud barnen litteratur i ämnet genom aktiva och medvetna val av arbetslagen.
- Planera ett p-möte under året som ska innehålla diskussionsfrågor.
- Alla pedagoger besöker konstutställningen "Vem är Hen".

TIDSPLAN

Fortlöpande

VEM ANSVARAR

Arbetslaget

UPPFÖLJNING

Till nästa plan

Förskolecheferna

8. RUTIN FÖR AKUTA SITUATIONER

A) POLICY

NorrteljePedagogerna accepterar inga former av trakasserier eller kränkande behandling. Om detta förekommer ska förskolecheferna

omedelbart informeras och utreda/åtgärda. Utredningen ska omfatta både den som blivit utsatt och den som utfört kränkningen.

B) HUR KAN VI TIDIGT UPPTÄCKA

- All personal har en gemensam uppfattning om vad som menas med trakasserier och kränkningar och vad/hur vi ska agera.
- Vuxen närvaro i barnens lekar både inne/ute. Viktigt att vuxna sprider sig för att hinna uppfatta skeenden i barnens lekar och kunna ingripa/stötta innan en lek urartar.
- Diskutera värdegrundsfrågor med barnen dagligen.
- Att arbetslagen har en levande diskussion om värdegrund/"Trolleboandan" dagligen.
- Att arbetslagen har en nära och förtroendefull föräldrakontakt dagligen. Ansvar för det vilar på hela arbetslaget.
- Att vi på alla våra möten har värdegrundsfrågor som en fast punkt.

C) UTREDA/ÅTGÄRDA

- Exempel på beteende vi inte accepterar

-Uppträdande som kränker någons värdighet:

Fysiska - knuffar, slag, sparkar, suckar, etc.

Verbala - hota, förolämpa, reta, härma, prata illa om någon, etc.

Psykosociala - utesluta någon, ignorera, skratta åt någon, etc.

Text/bild - klotter, foton, lappar, etc.

Uppträdande som kränker någons värdighet och har samband med diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet/könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, ålder och sexuell läggning.

Barn/barn

- Alla vuxna som ser/hör eller får kännedom om trakasserier/kränkningar via barnet själv, andra barn, personal eller föräldrar ska reagera och agera omedelbart.
- 'Det direkta agerandet t ex frågor, samtal med alla inblandade kan ibland vara tillräckligt för att få händelsen klarlagd och utagerad. Föräldrar/förskolechef ska informeras.
- Förskolechef ska informeras och tillsammans med berörd personal arbeta fram hur händelsen ska utredas. Dokumenteras enligt särskilt formulär.
- Föräldrar informeras och delges åtgärdsplan.

- Berörd personal samtalar med den/de som varit inblandade och alla får ge sin version av det inträffade.
- Uppföljning ska ske med barn/föräldrar/förskolechef att åtgärdsplanen varit tillräcklig. Om inte vidtas ytterligare åtgärder.

Vuxna/barn

- Vuxna ska omedelbart reagera och säga till om någon vuxen (personal eller föräldrar) kränker eller trakasserar ett barn.
- Undvik känsliga diskussioner när barnen är närvarande. Samtala med den vuxne i enrum och fråga hur den tänkte.
- Förskolechefen ska informeras och samtalar med berörd personal. Förskolechefen ansvarar för utredning/åtgärder/dokumentation.
- Uppföljning med berörd personal. I förekommande fall kan rättsliga påföljder bli aktuella.

Vuxna/vuxna

- Personal ska inte uttala sig kränkande eller nedlåtande om/till kollegor/föräldrar.
- Om personal blir utsatt för hot från kollegor/föräldrar ska förskolecheferna omedelbart informeras. Förskolechefen samtalar med berörda och ansvarar för utredning/åtgärder/dokumentation.

Sammanfattning

VIKTIGT ATT KÄNNA TILL

- Alla pedagoger ska omedelbart informera förskolecheferna om kränkningar/trakasserier.
- Det är olagligt att kränka någon.
- Vi tar alla barn på allvar.
- Kränkningar upphör inte med automatik utan måste motverkas av aktiv personal med hjälp av deras förhållningssätt.
- Juridiskt sett kan en person vara skyldig till trakasserier/kränkande behandling utan att ha någon elak avsikt. Barns förmåga att se konsekvenser av sitt handlande är av naturliga skäl begränsade. Därför har vi som arbetar inom NorrteljePedagogerna ett särskilt ansvar att vara observanta och agera omedelbart när barn bli kränkta. Den vuxnes roll är därför mycket speciell.
- Genom att vi vuxna visar, hanterar och reder ut irritation, ilska, ledsamhet och glädje i arbetslaget blir vi goda förebilder för barnen.

RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER

Barnen har rätt att:

- Känna sig trygga
- Bli respekterade av andra barn och vuxna.
- Få vara med i gemenskapen.
- Få hjälp att hantera konflikter där alla blir hörda.

Vi strävar efter att barnen ska känna ansvar att:

- Förstå och följa vår värdegrund
- Uppmärksamma en vuxen på att man själv eller någon far illa.
- Verka för gott kamratskap där alla får vara med.

Vårdnadshavare har rätt att:

- Snarast möjligt få information om det egna barnet blivit utsatt eller utsatt andra barn för kränkningar.

Vårdnadshavare har skyldighet att:

- Kontakta förskolan när man får kännedom om kränkning.

Personalen har rätt att:

- Känna sig trygg.
- Bli respekterad av barn och andra vuxna.

Personalen har skyldighet att:

- Aldrig acceptera negativt beteende eller ovärdat språk.
- Sätta gränser och ingripa.
- Vara öppen i kommunikation med andra vuxna.
- Göra en bedömning och vidta nödvändiga åtgärder.
- Göra sitt yttersta för att lära barnen vad som är rätt och fel.